

Gönderim: 21.10.2022

Kabul: 31.01.2023

Tür: Araştırma Makalesi

Pandemi deneyimi sonrasında öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüme ilişkin görüşleri: Pamukkale Üniversitesi örneği

Hurşit Cem SALAR^a

Hüseyin ÖZÇINAR^b

Cüneyt Orhan KARA^c

İlker VATANSEVER^d

İbrahim KISAÇ^e

Ahmet KUTLUHAN^f

^a PAÜ Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0003-3986-0342

^b PAÜ Eğitim Fakültesi, ORCID: 0000-0001-8715-2653

^c PAÜ Tıp Fakültesi, ORCID: 0000-0003-2219-4283

^d PAÜ UZEM, ORCID: 0000-0002-2751-2060

^e PAÜ İlahiyat Fakültesi, ORCID: 0000-0002-7641-5443

^f PAÜ Rektörü, ORCID: 0000-0002-9255-8022

Özet

Teknolojinin hayatın tüm alanlarında sağladığı olanaklar, eğitim dünyasında da kendine yer bulmuştur. Pamukkale Üniversitesi'nde diğer üniversitelerde olduğu gibi dijital ortam ve platformlar pandemi öncesinde kullanılmaya başlanmıştır. Bununla birlikte, pandeminin derslerin bir süre tamamen uzaktan verilmesine neden olması nedeniyle eğitimde dijital dönüşüm ihtiyacı beklenmedik şekilde üst seviyelere çıkmıştır. Bu çalışmada eğitimde dijital dönüşüm kapsamında Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüm algıları, üniversitenin yazılım-donanım ve İnternet altyapısı, destek hizmetleri konusundaki yeterlilikleri ile öğretim elemanlarının dijital eğitim-öğretime ilişkin kuramsal ve teknik yeterlilik algıları nitel ve nicel veriler toplanarak analiz edilmiştir. Araştırmaya toplam 329 öğretim elemanı katılmıştır. Veriler çevrimiçi olarak anketler yoluyla toplanmıştır. Bu verilerin analizi doğrultusunda öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüme yönelik olumlu yaklaşımları, bu dönüşümün ve geleceğin eğitiminde dijitalleşmenin kaçınılmaz olduğu, öğrenci merkezli bir eğitim sağladığı gibi ifadelerin ön öne çıktığı görülmüştür. Bunun yanında öğretim elemanlarının büyük bölümünün eğitimde dijital dönüşümü uzaktan eğitim ile ilişkilendirdiği ortaya çıkmıştır. Öğretim elemanları dijital ders materyali hazırlama, öğrenme yönetim sistemi ve canlı ders sistemi kullanımı gibi konularda kendilerini yeterli hissetmektedirler denebilir. Ancak etkileşimli ders materyali hazırlama ve eğitim destek sisteminin farklı bileşenlerini kullanma noktasında desteğe ihtiyaç duydukları görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Dijital Dönüşüm, e-Öğrenme, Covid-19, Acil Uzaktan Eğitim

After the pandemic experience the teaching staff's views on digital transformation in education: The example of Pamukkale University

Abstract

The emerging opportunities provided by technological advancements changed all aspects of our lives and the education sector is not an exception. In Pamukkale University, as in many other universities, digital media and platforms have been used in teaching and learning processes even before the covid-19 pandemic. However, the need for digital transformation in education has reached unexpectedly high levels, as the pandemic has led to emergency remote education practices. In this research, the perceptions of

Kaynak Gösterme

Salar, H. C., Özçınar, H., Kara, C. O., Vatansever, İ., Kıskaç, İ. ve Kutluhan, A. (2023). *Pandemi deneyimi sonrasında öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüme ilişkin görüşleri: Pamukkale Üniversitesi örneği*. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 9(1), 1-22. <https://doi.org/10.51948/auad.1192794>

Pamukkale University lecturers on; digital transformation in education, the university's software-hardware and internet infrastructure, the university's competence in support services, and the theoretical and technical competence researched within the scope of digital transformation in education. Findings retrieved by collecting qualitative and quantitative data have been analyzed. A total of 329 lecturers participated in the research. The Data was collected through an online survey between 05 May 2021 and 20 June 2021. It has been observed that the perceptions of the lecturers towards digital transformation in education are generally positive. Lecturers think that this transformation and digitalization are inevitable in the future of education and that it makes student-centered education possible. In addition, it has been revealed that most of the lecturers are related to digital transformation in education and distance education. In terms of qualifications, it can be said that the instructors feel competent in issues such as digital course material preparation, learning management systems, and the use of virtual classroom software. However, it also has been observed that they need support in preparing interactive course materials and using different components of the learning management system.

Keywords: Digital Transformation, e-Learning, Covid-19, Emergency Remote Education

Giriş

Dünya’da tüm alanlarda olduğu gibi eğitimde, dijital çağa ayak uydurabilme baskısı ile karşı karşıyadır. Bu baskının sebebi büyük oranda toplumun ve iş dünyasının talebi olmakla birlikte, covid-19 pandemisi sürecinde deneyimlendiği üzere bir tür zorunluluktan da kaynaklanabilmektedir. Dijitalleşme ve dijital dönüşümün kurum ve organizasyonların tüm paydaşlarını ilgilendiren adımları, dünyanın verimlilik ve rekabetçilik iddiasındaki her alanında hissedilmektedir. "Dijitalleştirme" eylemi veya süreci; teknik olarak, analog verilerin (resim, ses, video, metin) dijital forma dönüştürülmesini ifade ederken, "Dijitalleşme" veya "Dijital Dönüşüm" (DD) basitçe, "insan faaliyetlerinde dijital teknolojinin işe koşulabilmesi için yapılan değişiklikler" anlamına gelir (Parviainen ve diğ., 2017). DD, insanların, süreçlerin, stratejilerin, yapıların ve rekabet dinamiklerinin değişimini kapsar (Wade, 2015).

Özel olarak "Eğitimin Dijitalleşmesi" veya "Eğitimde Dijital Dönüşüm" (EDD) ise, organizasyonel değişimlerden, teknolojik altyapıya ve pedagojik yaklaşımlara kadar farklı boyutları içermektedir (Tømte ve diğ., 2019). Teknolojinin toplumda yaygınlaşması, öğrenme süreçlerine ek olarak, hizmetlerin doğasını, ürünlerin doğasını ve işte geçirilen zamanın anlamını değiştirmiştir (Abad-Segura ve diğ., 2017). Eğitim-öğretim süreçleri bağlamında verilen hizmetler açık ve uzaktan öğrenme yöntemlerine, geleneksel öğrenme materyalleri e-öğrenme materyallerine, bu hizmeti veren personelin çalışma şekli de zaman ve mekândan bağımsız bir yapıya doğru dönüşüm ile karşı karşıyadır. Dijital dönüşüm sürecini kolay ve etkili bir şekilde yürütebilmek için öncelikle, bu süreçlerden etkilenen paydaşların tutum ve görüşlerini analiz etmek gerekmektedir.

Araştırma Sorunsalı

Bu araştırma, "COVID-19 pandemisi sürecinde, acil ve zorunlu olarak; hizmet şekilleri (uzaktan eğitim), ürettikleri ürünlerin doğası (öğrenme materyali) ve mesai kavramları değişen

öğretim elemanlarının, öğrenme süreçlerindeki dijital dönüşüme ilişkin görüşleri ve algıları nasıldır?" Sorusuna yanıt aramaktadır. Sonuçların, bu konuda atılması planlanan kurumsal ve organizasyonel adımların sağlıklı bir şekilde tespit edilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir. O nedenle bu araştırmanın amacı Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüme ilişkin görüşlerini ve algılarını analiz etmek ve ortaya çıkan nitel ve nicel verilere ilişkin sonuçları ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu "Pamukkale Üniversitesi Öğretim Elemanları" oluşturmaktadır. Örneklemeden toplanan verilerin analizinde, nicel ve nitel analiz yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Anketin ve görüş belirleme formunun kapsam geçerliği için Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görevli öğretim üyelerinden görüş alınmış ve bu fakültede pilot çalışma gerçekleştirilerek, gelen dönütler doğrultusunda ankete son hali verilmiş ve uygulanmıştır.

Veri Toplama Aracı ve Veri Toplama Süreci

Veriler, 05 Mayıs 2021-20 Haziran 2021 tarihleri arasında, çevrimiçi bir anket üzerinden toplanmıştır. Anket maddeleri literatürdeki araştırmalar bağlamında Eğitimde dijital Dönüşüm bileşenleri göz önünde tutularak hazırlanmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anket geçerlik kontrolü sağlanması amacıyla alan uzmanlarınca değerlendirilerek katılımcılara gönderilmiştir. Katılımcıların anketi doldurmaları için e-posta adreslerine ankete katılma davetiyesi gönderilmiştir. Ankete 329 öğretim elemanı katılmıştır. Katılımcıların birimlere göre dağılımı Tablo 1'de yer almaktadır. Bu noktada araştırmanın sınırlılıkları kapsamında ankete cevap veren öğretim elemanlarının birimlere göre dağılımı olabileceği göz ardı edilmemelidir.

Tablo 1	
<i>Katılımcıların birimlere göre dağılımı</i>	
Eğitim Fakültesi	58
Tıp Fakültesi	43
Mühendislik Fakültesi	14

Fen Edebiyat Fakültesi	10
Spor Bilimleri Fakültesi	9
İlahiyat Fakültesi	8
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	7
Diş Hekimliği Fakültesi	4
Teknoloji Fakültesi	3
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	2
Sağlık Bilimleri Fakültesi	3
Hukuk Fakültesi	1
Turizm Fakültesi	1
Yabancı Diller Yüksekokulu	16
Acıpayam Meslek Yüksekokulu	11
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu	10
Buldan Meslek Yüksekokulu	7
Tavas Meslek Yüksekokulu	7
Bekilli Meslek Yüksekokulu	5
Honaz Meslek Yüksekokulu	5
Denizli Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	3
Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	3
Serinhisar Meslek Yüksekokulu	3
Bozkurt Meslek Yüksekokulu	2
Çivril Atasay Kamer Meslek Yüksekokulu	2
Denizli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	2
Kale Meslek Yüksekokulu	2
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	2
Çameli Meslek Yüksekokulu	1
Çardak Organize Sanayi Bölgesi Meslek Yüksekokulu	1
Sarayköy Meslek Yüksekokulu	1
Belirtilmemiş	76

Bulgular ve Yorumlar

Nitel bölüm: Öğretim Elemanlarının Açık Uçlu sorulara ilişkin Yanıtları

Bu bölümde öğretim elemanlarının Eğitimde Dijital Dönüşüm ile ilgili kendilerine sorulan açık uçlu sorulara verdikleri yanıtların betimsel analizi sonucunda ortaya çıkmış olan temalar yer almaktadır.

Öğretim elemanlarının, "**Eğitimde dijital dönüşüm' kavramı sizin için ne ifade ediyor?**" açık uçlu sorusuna ilişkin yanıtları, "Eğitimde dijital dönüşüm" dendiğinde akıllarına öncelikli olarak "dijitalleşme ve teknoloji destekli eğitim" ile "uzaktan/çevrimiçi eğitim" kavramlarının geldiğini göstermektedir. Buna ek olarak, öğretim elemanlarının önemli bir bölümünün, dijital dönüşümü "gerekli ve kaçınılmaz" olarak değerlendirdiği, dijital dönüşümün öneminin de zamanla artmaya devam edeceğini düşündükleri ifade edilebilir. Bu cevaplar tematik olarak Tablo 2'deki şekilde gruplandırılmıştır.

Tablo 2		
<i>Öğretim elemanlarının "Eğitimde Dijital Dönüşüm" kavramına ilişkin ifadeleri</i>		
Temalar	n	%
Dijitalleşme ve Teknoloji Destekli Eğitim	91	24,01
Uzaktan / Çevrimiçi Eğitim	87	22,96
Eğitimde Yeni Gereklilikler	48	12,66
Eğitimin Geleceği	30	7,92
Eğitimin Ulaşılabilirliğinin Artırılması	26	6,86
Eğitimde Yenilik ve İnovasyon	25	6,60
Teknolojinin Eğitimde Etkin Kullanımı	16	4,22
Geleneksel Eğitimi Destekleyici Yöntemler	16	4,22
Yetersiz / Eksik Eğitim	10	2,64
Eğitimin Etkinliğini Artıracak Yöntemler	8	2,11
Daha Çok Bilgiye Daha Hızlı Erişim	6	1,58

Eğitim Süreçlerinin kolaylaşması	6	1,58
Öğrenci Merkezli Eğitim	4	1,06
Eğitim Süreçlerinin Zorlaşması	3	0,79
Yaşam Boyu Öğrenme Fırsatı	3	0,79

Öğretim elemanlarının “**Yükseköğretimde dijital dönüşümün sağlanabilmesi için sınırlılık oluşturabileceğini düşündüğünüz ve geliştirilmesini önerdiğiniz altyapı bileşenleri varsa belirtiniz**” açık uçlu sorusuna ilişkin yanıtların tematik tablosu Tablo 3’te yer almaktadır. Bu kapsamda öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşümü “uzaktan eğitim” olarak algıladıkları söylenebilir. Öğretim elemanları dijital dönüşümün sağlanabilmesi için büyük çoğunlukla uzaktan eğitim altyapısının sınırlılık oluşturduğunu düşünmektedir. Canlı dersler esnasında yaşanan kopma ve gecikmeler, özellikle kalabalık sınıflarda öğrencilerin kendi görüntü ve sesleri ile derslere bağlanamıyor olması, dijital öğrenme materyallerinin üniversite sunucularında saklanmasına ilişkin sınırlılıklar gibi konular, altyapıya dair öncelikli dönütler olarak tespit edilmiştir. Bu cevaplar tematik olarak aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır. Ancak altyapıya ilişkin sorunlara ilişkin ifadelerin frekans değerlerinin yüksek olmadığı görülmektedir. En yüksek frekans değerine %20 ile “Uzaktan eğitim altyapısı” teması sahiptir. Pamukkale Üniversitesi salgın nedeniyle ani bir şekilde geçilen canlı ders ve uzaktan eğitim uygulamasında çıkan sorunları sürekli analiz ederek, hızlı gerekli altyapı ve düzenlemeleri yapmıştır.

Tablo 3		
<i>Yükseköğretimde dijital dönüşümün sağlanabilmesi için sınırlılık oluşturabilecek ve geliştirilmesi önerilen altyapı bileşenleri</i>		
Temalar	n	%
Uzaktan eğitim altyapısı	47	20,98
Canlı ders sistemine ilişkin değişiklikler	27	12,05
Öğretim elemanlarına yönelik donanım desteği	19	8,48
İnternet altyapısı	18	8,04

Uzaktan eğitim platformuna ilişkin değişiklikler	17	7,59
Öğretim elemanlarına yönelik hizmet içi eğitim	12	5,36
Öğrencilere yönelik donanım desteği	12	5,36
Yazılım desteği	10	4,46
Öğrencilerin yükümlülüklerine yönelik değişiklikler	9	4,02
Destek hizmetleri	9	4,02
Eğitim sistemine ilişkin değişiklikler	7	3,13
Sınav güvenliği	7	3,13
Öğrenme materyalleri	7	3,13
İnsan kaynakları	6	2,68
Öğrenci Bilgi Sisteminin geliştirilmesi	5	2,23
Üniversitenin fiziki olanakları	5	2,23
Sınav geçerliliği	3	1,34
Diğer	3	1,34

Öğretim elemanlarının planladıkları eğitimi uygulayabilmek için gereksinim duydukları yazılım ya da donanım araçlarına ilişkin soruya verilen yanıtlar Tablo 4'te yer almaktadır. Yanıtlar incelendiğinde en çok güçlü bir uzaktan eğitim sistemine, sanal sınıf uygulamalarına ve güçlü kişisel bilgisayarlara gereksinim duyulduğu görülmektedir. Kamera, mikrofon, grafik tablet gibi donanım araçlar, simülasyon yazılımları ve görsel tasarım yazılımları öğretim elemanlarının yanıtlarında en çok ortaya çıkan diğer öğeler olmuştur.

Tablo 4		
<i>Eğitim öğretim süreçlerinde kullanılmak istenen ancak donanım ya da yazılım eksikliğinden dolayı kullanılmayan yöntem ya da araçlar</i>		
Temalar	n	%
Alternatif / daha güçlü bir Uzaktan eğitim sistemi	18	20,69

Alternatif sanal sınıf uygulamaları	12	13,79
Daha güçlü kişisel bilgisayarlar	10	11,49
Simülasyon yazılımları	8	9,20
Grafik tablet vb. donanımlar	8	9,20
Ücretli Yazılımlar	5	5,75
Harici kamera ve mikrofon	5	5,75
Görsel tasarım yazılımları	3	3,45
Diğer çoklu ortam üretme ve düzenleme yazılımları	3	3,45
e-öğrenme yazılımları	2	2,30
Mühendislik yazılımları	2	2,30
Ölçme ve değerlendirme yazılımları	2	2,30
Alternatif bulut hizmetleri	2	2,30
Diğer yüksek teknoloji donanımlar	2	2,30
Ses/müzik işleme yazılımları	1	1,15
Sayısal hesaplama yazılımları	1	1,15
Derslerde kullanılacak sanal sunucular	1	1,15
Öğretim elemanlarının kullanabileceği stüdyolar	1	1,15
Öğrencilerin donanım eksikliği	1	1,15

“Eğitim öğretim süreçlerinde kullanmak istediğiniz ancak bilgi eksikliği nedeniyle kullanamadığınız yöntem ya da araç varsa belirtiniz” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 5’te yer almaktadır. Yanıtlar incelendiğinde öğretim elemanlarının, özellikle e-öğrenme materyalleri hazırlamada, video üretme/düzenleme yazılımlarını kullanmada ve EDS'nin gelişmiş özelliklerinden faydalanmada, bilgi eksikliği nedeniyle zorlandıkları tespit edilmiştir.

Tablo 5

Eğitim öğretim süreçlerinde kullanmak istenen, ancak bilgi eksikliği nedeniyle kullanılmayan yöntem ya da araçlar

Temalar	n	%
Zengin medyali öğrenme materyali hazırlama araçları	7	15,22
EDS bileşenleri	5	10,87
Video düzenleme/üretme araçları	5	10,87
Alternatif sanal sınıf teknolojileri	4	8,70
Diğer yazılımlar	4	8,70
Simülasyon yazılımları	3	6,52
Bulut bilişim araçları	3	6,52
EDS sınav aracı	3	6,52
Uzaktan eğitime dair teorik bilgiler	3	6,52
Uzaktan eğitime dair teknik bilgiler	3	6,52
Etkileşimli öğrenme materyali hazırlama araçları	2	4,35
İstatistik ve veri işleme yazılımları/dilleri	1	2,17
Diğer iletişim teknolojileri	1	2,17
Pusula Bilgi Sistemi bileşenleri	1	2,17
Ölçme ve değerlendirme araçları	1	2,17

Nicel Bölüm: Öğretim Elemanlarının Anket Sorularına İlişkin Yanıtları

Bu bölümde öğretim elemanlarının Eğitimde Dijital Dönüşüm ile ilgili sorulan likert tipi anket sorularına verdikleri yanıtlar yüzdesel ve sayısal olarak sunulmuştur. Bu bölümdeki sorular 5’li likert tipi sorulardan oluşmaktadır.

Tablo 6’da “Pamukkale Üniversitesi'nin dijital teknolojiler bağlamında donanım alt yapısının eğitimde dijital dönüşüm için yeterli olduğunu düşünüyorum” ifadesine ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 6

Öğretim elemanlarının Pamukkale Üniversitesi'nin donanım alt yapısının eğitimde dijital dönüşüm için yeterliliğine ilişkin görüşleri

	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	Kesinlikle Evet (5)
Yüzde %	4 (n=13)	9,6 (n=31)	26 (n=84)	38,7 (n=125)	21,7 (n=70)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarından, **%60,4**'ü, Pamukkale Üniversitesi'nin dijital teknolojiler bağlamında donanım alt yapısının eğitimde dijital dönüşüm için yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu konuda kararsız olanların oranı **%26** iken, üniversitenin alt yapısının eğitimde dijital dönüşüm için yetersiz olduğunu düşünenlerin oranı ise **%13,6**'da kalmıştır.

Tablo 7'de "Pamukkale Üniversitesi'nin eğitimin sürdürülmesi ve yönetilmesi için sağladığı yazılım altyapısının eğitimde dijital dönüşüm için yeterli olduğunu düşünüyorum" ifadesine ilişkin veriler yer almaktadır

Tablo 7

Öğretim elemanlarının Pamukkale Üniversitesi'nin yazılım alt yapısının eğitimde dijital dönüşüm için yeterliliğine ilişkin görüşleri

	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	Kesinlikle Evet (5)
Yüzde %	3,4 (n=11)	12,1 (n=39)	28,2 (n=91)	35,9 (n=116)	20,4 (n=66)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarından **%56,3**'ü, Pamukkale Üniversitesi'nin eğitimin sürdürülmesi ve yönetilmesi için sağladığı yazılım altyapısının, eğitimde dijital dönüşüm için yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu konuda kararsız olanların oranı **%28,2** iken, yetersiz olduğunu düşünenlerin oranı **%15,5** olarak tespit edilmiştir.

Tablo 8'de öğretim elemanlarının "Sanal sınıf/Video Konferans araçlarını (Teams®, Zoom® vb.) kullanırken....." ifadesi doğrultusunda bu araçları kullanabilme yeterlilik algılarına göre yanıtları yer almaktadır.

Tablo 8					
<i>Öğretim elemanlarının sanal sınıf/video konferans araçlarını (Teams®, Zoom® vb.) kullanabilme yeterlilik algıları</i>					
	Çok Zorlanıyorum (1)	2	3	4	Hiç Zorlanmıyorum (5)
Yüzde %	-	3,7 (n=12)	11,8 (n=38)	33,1 (n=107)	51,4 (n=166)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%84,5'i**, Sanal sınıf/Video konferans araçlarını kullanırken zorlanmadıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%11,8**, zorlandığını belirtenlerin oranı ise, **%3,7** olarak tespit edilmiştir.

Tablo 9'da "Video hazırlama ve düzenleme araçlarını kullanırken....." ifadesi doğrultusunda bu araçları kullanabilme yeterlilik algılarına göre yanıtları yer almaktadır.

Tablo 9					
<i>Öğretim elemanlarının video hazırlama ve düzenleme araçlarını (Teams, Zoom vb.) kullanabilme yeterlilik algıları</i>					
	Çok Zorlanıyorum (1)	2	3	4	Hiç Zorlanmıyorum (5)
Yüzde %	2,5 (n=8)	7,7 (n=25)	16,4 (n=53)	35 (n=113)	38,4 (n=124)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%73,4'ü** video düzenleme ve hazırlama araçlarını kullanırken zorlanmadıklarını belirtmiştir. Bu konuda kararsız olanlar **%16,4** iken, zorlandığını belirtenlerin oranı **%10,2** olarak görülmektedir.

Tablo 10'da "Farklı sunum araçları (PowerPoint® vs.) kullanarak eğitim materyali oluştururken....." ifadesi doğrultusunda öğretim elemanlarının bu araçları kullanarak eğitim materyali hazırlama yeterlilik algıları yer almaktadır.

Tablo 10

Öğretim elemanlarının farklı sunum araçları (PowerPoint vs.) kullanarak eğitim materyali oluşturma yeterlilik algıları

	Çok Zorlanıyorum (1)	2	3	4	Hiç Zorlanmıyorum (5)
Yüzde %	0,3 (n=1)	2,8 (n=9)	5,9 (n=19)	25,4 (n=82)	65,6 (n=212)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%91'i** sunum araçlarını kullanarak eğitim materyali oluştururken zorlanmadıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%5,9** zorlandığını belirtenlerin oranının ise **%3,1** olduğu görülmektedir.

Tablo 11'de "PAÜ Eğitim Destek Sistemi'ni (EDS) kullanırken" ifadesi doğrultusunda öğretim elemanlarının EDS kullanma yeterlilik algıları yer almaktadır.

Tablo 11

Öğretim elemanlarının EDS kullanma yeterlilik algıları

	Çok Zorlanıyorum (1)	2	3	4	Hiç Zorlanmıyorum (5)
Yüzde %	2,2 (n=7)	6,8 (n=22)	13,4 (n=43)	29,2 (n=94)	48,4 (n=156)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%77,6'sı** PAÜ Eğitim Destek Sistemi'ni kullanırken zorlanmadıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%13,4** iken, zorlandığını belirtenlerin oranı **%9'da** kalmıştır.

Tablo 12'de "Video dersleri hazırlarken" ifadesi doğrultusunda öğretim elemanlarının eğitsel video hazırlama yeterlilik algıları yer almaktadır.

Tablo 12

Öğretim elemanlarının eğitsel video hazırlama yeterlilik algıları

	Çok Zorlanıyorum (1)	2	3	4	Hiç Zorlanmıyorum (5)
--	-------------------------	---	---	---	--------------------------

Yüzde %	3,7 (n=12)	9,9 (n=32)	18 (n=58)		23,9 (n=77)	44,4 (n=143)
---------	------------	------------	-----------	--	-------------	--------------

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%68,3'ü** video dersleri hazırlarken zorlanmadıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%18** iken, zorlandığını belirtenlerin oranı **%13,6** olarak tespit edilmiştir.

Tablo 13'te "Derslerim için çevrimiçi iş birlikli öğrenme ortamları oluşturmada (Çevrimiçi kavram haritaları, ortak ofis dosyaları vb. bulut hizmetleri) " ifadesi doğrultusunda öğretim elemanlarının derslerde çevrimiçi iş birlikli öğrenme ortamları oluşturma yeterlilik algıları yer almaktadır.

Tablo 13					
<i>Öğretim elemanlarının derslerde çevrimiçi iş birlikli öğrenme ortamları oluşturma yeterlilik algıları</i>					
	Çok Zorlanmıyorum (1)	2	3	4	Hiç Zorlanmıyorum (5)
Yüzde %	6,8 (n=22)	12,1 (n=39)	24,8 (n=80)	27,9 (n=90)	28,5 (n=92)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarından **%56,4'ü** çevrimiçi işbirlikli öğrenme ortamları oluşturmada zorlanmadıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%24,8** iken, zorlandığını belirtenlerin oranı **%18,9** olarak tespit edilmiştir.

Tablo 14'te "Yükseköğretim düzeyine uygun öğrenme/öğretme kuram ve yaklaşımları hakkında bilgi sahibiyim." ifadesine ilişkin bilgi ve farkındalık verileri yer almaktadır.

Tablo 14					
<i>Öğretim elemanlarının yükseköğretim düzeyine uygun öğrenme/öğretme kuram ve yaklaşımları hakkında bilgi düzeyleri</i>					
	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	Kesinlikle Evet (5)
Yüzde %	1,5 (n=5)	4 (n=13)	21,4 (n=69)	41,5 (n=134)	31,6 (n=102)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%73,1'i** yükseköğretim düzeyine uygun öğrenme/öğretme kuram ve yaklaşımları hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%21,4** iken, bilgi sahibi olmadığını söyleyenlerin oranı **%5,5'de** kalmıştır.

Tablo 15'te "İnternet üzerinde arama yapıp ihtiyaç duyduğum bilgi ya da programlara rahatlıkla ulaşabilirim." ifadesi doğrultusundaki yeterlilik algıları yer almaktadır.

Tablo 15					
<i>Öğretim elemanlarının internet üzerinden ihtiyaç duyulan bilgi ya da programlara rahatlıkla ulaşabilme yeterlilik algıları</i>					
	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	Kesinlikle Evet (5)
Yüzde %	1,2 (n=4)	1,9 (n=6)	9,6 (n=31)	32,3 (n=104)	55 (n=177)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarının **%87,3'ü** internet üzerinde arama yapıp ihtiyaç duydukları bilgi ya da programlara rahatlıkla ulaşabildiklerini belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%9,6** iken, rahatlıkla ulaşamadığını belirtenlerin oranı **%3,1** olarak belirlenmiştir.

Tablo 16'da "Görev aldığım eğitim programlarında dijital eğitim araçlarını kullanmaya çalışıyorum" ifadesine ait düşüncelerine ait veriler yer almaktadır.

Tablo 16					
<i>Öğretim elemanlarının görev aldıkları eğitim programlarında dijital eğitim araçlarını kullanma motivasyonları</i>					
	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	Kesinlikle Evet (5)
Yüzde %	0,3 (n=1)	1,9 (n=6)	10,6 (n=34)	38,9 (n=125)	48,3 (n=155)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarından **%87,2'si** görev aldıkları eğitim programlarında dijital eğitim araçlarını kullanmaya çalıştıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%10,6** iken, kullanmadığını belirtenlerin oranı **%2,2'de** kalmıştır.

Tablo 17’de “Derslerimde Eğitim Destek Sisteminin (EDS) farklı bileşenlerini sıklıkla kullanıyorum.” ifadesine ait veriler yer almaktadır.

Tablo 17					
<i>Öğretim elemanlarının EDS'nin farklı bileşenlerini kullanma durumları</i>					
	Kesinlikle Hayır (1)	2	3	4	Kesinlikle Evet (5)
Yüzde %	5,3 (n=17)	12,1 (n=39)	24,8 (n=80)	31,6 (n=102)	26,3 (n=85)

Anketi yanıtlayan öğretim elemanlarından **%57,9'u** EDS'nin farklı bileşenlerini sıklıkla kullandıklarını belirtmiştir. Kararsız olanların oranı **%24,8** iken, sıklıkla kullanmadığını belirtenlerin oranı **%17,4** olarak belirlenmiştir.

Sonuçlar

Dijital dönüşüm terimi hayatın diğer alanlarını etkilediği gibi eğitim süreçlerini de etkilemektedir. Dijital dönüşüm yükseköğretim bağlamında ele alındığında eğitim faaliyetlerinin yanında yönetim, süreç, birim ve insan kaynaklarını kapsamaktadır. Bu bağlamda Benavides vd. (2020) yükseköğretimde dijital dönüşüm kapsamında yaptıkları alanyazın taramasında ilk öne çıkan başlığın eğitim öğretim olduğu görülmüştür. Sonrasında sırasıyla, altyapı, eğitim programı, yönetim, araştırma, iş süreçleri, insan kaynakları, genişleme, dijital dönüşüm politikaları ve pazarlama başlıkları listelenmiştir.

Bu araştırmada Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının dijital dönüşüm konusundaki farkındalıkları, fikirleri ve yeterlilik algıları incelenmiştir. Bu bağlamda Pamukkale üniversitesi öğretim elemanlarının üniversite 4.0 olarak ifade edilen dijital üniversitelerin özellik ve nitelikleri konusunda farkındalığa sahip oldukları söylenebilir. Öğretim elemanlarının görüşlerinin dijital dönüşümün öğrenme süreçlerindeki değişimi (örneğin uzaktan eğitim), yenilikleri, teknolojileri, öğrenme materyallerini ve bilgiye erişim kolaylığını, öğrenme önündeki engellerin ortadan kaldırılmasını, öğrenmede etkililiği-verimliliği ve öğrenci merkezli eğitimi içerdiği görülmüştür. Ayrıca öğretim elemanlarının yükseköğretimin dijital dönüşümünü, eğitimin geleceği açısından önemli bir süreç olarak algıladıkları ortaya çıkmıştır. Keleş ve Güntepe (2018) eğitim fakültesi öğretim elemanları ile yaptıkları çalışmada teknolojinin öğrenme süreçlerine katkısını, dersi zenginleştirdiği ve

kolaylaştırdığı, ilgiyi arttırdığı, zaman kazandırdığı ve kalıcı öğrenmeyi desteklediği şeklinde, bu çalışmadaki bulgulara paralel temalar ortaya koymuşlardır. Benzer şekilde Şener ve Gündüzalp (2018) üniversite öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüme ilişkin olumlu görüşler bildirdiklerini ifade etmişlerdir. Yine bu çalışma da bilgi çağına uyum, kaliteli öğrenme, bilgiye kolay erişim gibi temalar ortaya çıkmıştır.

Dijital teknolojilerin üniversite içindeki kullanımına yönelik adaptasyon süreci aslında eğitimde dijital dönüşümü ve bu dönüşümün sürdürülebilirliğini ifade etmektedir. Yeni teknolojileri kullanacak bireylerin yeterlilikleri ve sonrasında bu teknolojileri kullanımları eğitimde dijital dönüşümün evreleri olarak ifade edilebilir (Abad-Segura vd., 2020). Pamukkale üniversitesindeki çalışmaya katılan öğretim elemanlarının eğitimde dijital dönüşüm konusunda teknoloji, erişim, destek hizmetleri konularına vurgu yapmışlardır. Öğretim elemanlarının yeni teknolojilerini öğrenme süreçlerine dahil edilebilmelerinde bu teknolojileri kullanabiliyor ve erişebiliyor olmaları gerekmektedir. Araştırmaya katılan öğretim elemanları dijital dönüşüm için gerekli olan teknolojik kaynak erişimi ve kullanımı noktasında yeterli olduklarını düşünmektedirler denilebilir. Üniversite internet altyapısı, eğitsel video hazırlama, sanal sınıf ve öğrenme yönetim sistemi kullanımı, sınavlar, öğrenme materyalleri, hazırlama gibi konularda öğretim elemanlarının sayısal olarak orta ve üst seviye arasında yeterlilik düzeyi algısına sahip oldukları görülmektedir. Aslında yükseköğretimde dijital dönüşüm Covid-19 salgını öncesinde devam edegelen bir süreçtir. Ancak pandeminin üniversitelerin hızlı bir şekilde teknoloji kullanımına uyum sağlamalarına neden olduğu söylenebilir. Pamukkale Üniversitesi de sağlanan destek hizmetleri ve eğitimler ile öğretim elemanlarının dijital dönüşüme uyumlarını kolaylaştırmıştır. Diğer bir neden ise Pamukkale Üniversitesinde son bir yıldır öğrenme/öğretme stratejisi olarak “Ters Yüz Sınıf” uygulamasının kullanılmasıdır. Bu uygulama ile öğretim elemanları dijital ders materyallerini ders öncesi hazırlayarak öğrencilerine sunmuş ve canlı derslerde ise konuların uygulamaları yapılmıştır. Öğretim elemanları “Ters yüz Sınıf” uygulamaları için e-öğrenme materyal üretiminde kurumsal destek olarak ve dijital öğrenme materyalleri hazırlamışlar ve sistem üstünden öğrencilere sunmuşlardır. Öğretim elemanlarının teknolojiyi kullanabilmelerinin yanında, pedagojik ve yetişkin eğitime ilişkin doğru yaklaşımları da derslerinde biliyor ve uygulayabiliyor olmaları gerekmektedir. Çalışmaya katılan Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanlarının bu noktada da yeterli bilgiye ve beceriye sahip oldukları görülmektedir. Karadeniz ve Şimşek (2018) Ardahan Üniversitesinde yaptıkları araştırmada teknolojik pedagojik alan bilgisi kapsamında

çalışma grubunda yer alan öğretim elemanlarının ileri düzeyde yeterliliğe sahip olduklarını ve unvan, deneyim ve eğitim durumlarının yeterlilikler noktasında belirleyici olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmada ortaya çıkan sonuçlardan biri de öğretim elemanlarının dijital dönüşüm ile uzaktan eğitimi sıklıkla ilişkilendirmiş olmalarıdır. Uzaktan eğitim ile ilgili teknolojiler, kuramsal bilgiler ve sınırlılıklar öğretim elemanlarının uzaktan eğitim ile dijital dönüşümün ilişkilendirildiği başlıklar olmuştur denebilir. Eğitimde dijital dönüşümün uzaktan eğitim ile ilişkilendirildiği diğer bir çalışmada, Taşlıbeyaz (2020) öğretim elemanlarının derslerin uzaktan verilmesine yönelik teknolojik altyapı yeterliliği ve uzaktan eğitime yönelik öğretim elemanlarına dönük destek hizmetlerinin gerekliliği konularına değindiklerini belirtmiştir.

Eğitimde Dijital dönüşüm konusunda öğretim elemanlarının ifadelerinden genel olarak dijital dönüşüm hakkında olumlu temalar ortaya çıkmakla birlikte “yetersiz-eksik eğitim” ve “eğitimin zorlaşması” gibi olumsuz durum ifade eden temalar da belirmiştir. Her ne kadar bu temaların frekansları yüksek olmasa da bu tür araştırmalarda genelin dışında beliren ters yönlü ifadeler dikkate alınmalıdır. Bu durumun araştırmanın yüz yüze eğitime göre tasarlanmış olan yüksek öğretim eğitim programlarının pandemi nedeniyle uzaktan eğitimle gerçekleştirilmeye çalışıldığı bir dönemde yürütülmüş olması ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

Pamukkale Üniversitesi'nin eğitimde dijital dönüşümüne ilişkin öğrencilerle yapılan çalışmalar da mevcuttur. Bunlardan ilkinde eğitimde dijital dönüşüm kapsamında öğrencilerin çevrimiçi eğitime hazır bulunuşluklarının yeterli seviyede olduğu ifade edilmiştir (Sarıtaş ve Barutçu, 2020). Araştırma kapsamında öğrencilerin hazır bulunuşluğu “Çevrimiçi Öğrenme Motivasyonu”, “Öğrenen Kontrolü”, “Bilgisayar/İnternet Özyeterliliği” ve “Çevrimiçi İletişim Özyeterliliği” alt boyutlarıyla incelenmiştir. Diğer bir çalışmada Pamukkale Üniversitesi'nde salgının başlaması ile işe koşulan çevrimiçi derslere ve “Ters Yüz Sınıf” uygulamasına dönük öğrenci memnuniyeti ele alınmıştır (İliç, 2021). Bu araştırmada öğrencilerin genel olarak çevrimiçi “Ters Yüz Sınıf” uygulamasına yönelik memnuniyet algılarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu araştırma sonuçlarına bakarak öğrencilerin de eğitimde dijital dönüşüm konusunda pozitif tutumları olduğu söylenebilir.

Öneriler

Eğitimde dijital dönüşüm bir süreçtir ve bu sürecin sonunda sürdürülebilirlik en önemli noktalardan birisidir. Sürdürülebilirlik noktasında öğretime elemanlarının da belirttiği gibi sürekli

yazılım ve donanım ihtiyacının olacağı dikkate alınmalıdır. Eğitimde dijital dönüşüm uzun süre ve emek gerektiren bir süreç olup, bu alandaki çalışmaların sürekli izlenmesi, geliştirilmesi ve desteklenmesi de gerekir.

Eğitimde Dijital Dönüşüm çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Öğretim elemanları ile yapılan bu araştırma ve öğrencilerle yapılmış olan diğer araştırmalar birlikte değerlendirildiğinde Pamukkale Üniversitesi'nin Eğitimde Dijital Dönüşüm'de iyi bir noktada olduğu söylenebilir. Pamukkale Üniversitesi öğretim elemanları üniversitenin eğitimde dijital dönüşüm noktasında güçlü yönlerini ortaya koymuşlardır. Bununla birlikte geliştirilebilecek başlıkların olduğu da açıktır. Bu noktada yazılım ve donanımın yeterliliği, çevrimiçi işbirlikli öğrenme ortamları oluşturma, video dersleri hazırlama ve uzaktan eğitim için kullanılan Eğitim Destek Sisteminin bileşenlerinin kullanımı konularında her ne kadar yüksek yüzdeler çıksa da, bu alanların geliştirilmeye ihtiyacı vardır.

Kaynakça

- Abad-Segura, E., González-Zamar, M. D., Infante-Moro, J. C., & Ruipérez García, G. (2020). Sustainable management of digital transformation in higher education: Global research trends. *Sustainability*, 12(5), 2107.
- Ataş, H., & Gündüz, S. (2019). Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm. Dijital Dönüşüm Ekonomik ve Toplumsal Boyutuyla. Gazi Kitabevi.
- Benavides, L. M. C., Tamayo Arias, J. A., Arango Serna, M. D., Branch Bedoya, J. W., & Burgos, D. (2020). Digital transformation in higher education institutions: A systematic literature review. *Sensors*, 20(11), 3291.
- Karadeniz, E., & Şimşek, A. (2012). Öğretim Elemanlarının Teknopedagojik Eğitim Yeterliklerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Ardahan Üniversitesi Örneği. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (Ibad)*, 300-310.
- Keleş, E., & Güntepe, E. T. (2018). Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Teknolojiyi Öğrenme-Öğretme Sürecine Entegrasyonu. *Sakarya University Journal Of Education*, 8(3), 142-157.
- Parviainen, P., Tihinen, M., Kääräinen, J., & Teppola, S. (2017). Tackling the digitalization challenge: how to benefit from digitalization in practice. *International journal of information systems and project management*, 5(1), 63-77.
- Riemer, K., Gal, U., Hamann, J., Gilchrist, B., & Teixeira, M. (2015). Digital disruptive intermediaries. Finding new digital opportunities by disrupting established business models, Australian Digital Transformation Lab, Sydney.
- Sarıtaş, E., & Barutçu, S. (2020). Öğretimde dijital dönüşüm ve öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunuşluğu: Pandemi döneminde Pamukkale Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Journal of Internet Applications and Management*, 11(1), 5-22.
- Şener, G., & Gündüzalp, S. (2018). Akademisyenlerin üniversitelerde dijital dönüşüm ile ilgili görüşleri. 1. Uluslararası Battalgazi Multi Disipliner Çalışmalar Kongresi Tam Metin Kitabı, 1, 177-182.

- Taslibeyaz, E. (2020) Öğretim elemanlarının dijital dönüşüme yönelik görüş ve beklentilerinin belirlenmesi. DILET 2020, Ankara, Türkiye.
- Tømte, C. E., Fosslund, T., Aamodt, P. O., & Degn, L. (2019). Digitalisation in higher education: mapping institutional approaches for teaching and learning. *Quality in Higher Education*.
- Ulaş, İ. (2021). Online Course Satisfaction in A Holistic Flipped Classroom Approach. *Journal Of Educational Technology And Online Learning*, 4(3), 432-447.
- Wade, M. (2015). Digital business transformation: a conceptual framework. Global Center for Digital Business Transformation, 15.

Yazarlar Hakkında

Dr. Öğr. Üyesi Hürşit Cem Salar

Lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde tamamlamıştır. Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği A.B.D'da yüksek lisans, sonrasında Anadolu Üniversitesinde Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim A.B.D alanında doktora eğitimini tamamlamıştır. Halen Pamukkale Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Ayrıca Pamukkale Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Uzaktan eğitim trendleri, uzaktan eğitim hazır bulunuşluğu, uzaktan eğitim teknolojileri ve insan teknoloji etkileşimi alanlarında çalışmalar yürütmektedir.

Posta adresi: Pamukkale Üniversitesi, Kınıklı Kampüsü, Eğitim Fakültesi, BÖTE ABD
Tel (İş): +90 258 296 10 35
Eposta: csalar@posta.pau.edu.tr

Doç. Dr. Hüseyin ÖZÇINAR

Lisans eğitimini İTÜ Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği bölümünde tamamlamıştır. Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği A.B.D yüksek lisansı sonrasında, Ankara Üniversitesinde Eğitim Teknolojileri alanında doktora doktora eğitimini tamamlamıştır. Halen Pamukkale Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Bilgi yayılımı, eğitimde yapay zekâ uygulamaları ve sosyal ağ analizi alanlarında çalışmalar yürütmektedir.

Posta adresi: Pamukkale Üniversitesi, Kınıklı Kampüsü, Eğitim Fakültesi, BÖTE ABD
Tel (İş): +90 258 296 10 40
Eposta: hozcinar@pau.edu.tr

Prof. Dr. Cüneyt Orhan KARA

1989 yıllarında Hacettepe Tıp Fakültesinden mezun oldu. 1989-94 yıllarında Ankara Numune Hastanesinde KBB hastalıkları uzmanlık eğitimi tamamladı. Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde Eğitimde Ölçme Değerlendirme yüksek lisansı, Akdeniz Üniversitesi Tıp Eğitimi Anabilim dalında Tıp eğitimi yüksek lisansı yapmıştır. 1994 yılından beri Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB Hastalıkları Anabilim dalında çalışmaktadır. Ayrıca 2020 yılından beri Pamukkale Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkez müdürü olarak da görev yapmaktadır.

Posta adresi: PAÜ Tıp Fakültesi Hastanesi KBB ABD, Denizli
Eposta: cokara@pau.edu.tr

Öğr. Gör. İlker VATANSEVER

Lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde tamamlamıştır. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim A.B.D yüksek lisans sonrasında, aynı bölümde doktora eğitimine başlamış ve halen devam etmektedir. 2019 yılından bu yana, Pamukkale Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Posta adresi: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Binası, UZEM Ofisi
 GSM: +90 530 410 44 60
 Eposta: ilkervatansever@gmail.com

Prof. Dr. İbrahim KISAÇ

A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bölümünden 1986'da mezun oldu. 1987'de G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde Araştırma Görevlisi oldu. 1991'de Amerika'da Pittsburgh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde Kültürlerarası Psikolojik Danışma alanında yüksek lisansını, 1997'de Hacettepe Üniversitesinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında doktorasını tamamladı. 2012 yılına kadar G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesinde Yrd. Doç., 2012-2018 yılları arasında G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesinde Doçent, 2018-2021 yılları arasında aynı fakültede Profesör olarak görev yaptı. 2021 yılından itibaren Pamukkale Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinde Psikoloji Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Eposta: ikisac@pau.edu.tr

Prof. Dr. Ahmet KUTLUHAN

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden 1988 yılında mezun oldu. 1993 yılında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesinden KBB Hastalıkları uzmanı oldu. 2012-20 yıllarında Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde çalışmıştır. 2020 yılında Pamukkale Üniversitesi Rektörü olarak atanmıştır.

Posta Adresi; Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi KBB AD, Denizli
 Eposta: ahkutluhan@hotmail.com